

afhængig af, at det skete, og 2 af Medlemmerne holdt ubetinget paa at bevare den mundtlige Valghandling. Resultatet var altsaa, at af Udvalgets 7 Medlemmer vare de 4 stemte for at gennemføre Tanken med Bibeholdelse af den offentlige Valghandling. Det ærede Medlem, der talte sidst, holdt ligesom Mindretallet i Fjor ubetinget paa Bevarelsen af den offentlige Valghandling, og jeg tror ogsaa, at hvis man overhovedet ønsker at faa denne Lov igennem, saa vil det være nødvendigt at blive staaende derved. Jeg tror ogsaa, som jeg altid har troet, at den offentlige Valghandling i hvert Fald under visse Omstændigheder kan have sin Betydning, men jeg skal gerne erkende, at den meget ofte ikke har den Betydning, som man maaske oprindeligt har tænkt, den skulde have. I de allerfleste Tilfælde er Forholdet nu bestemt det, at det Antal Vælgere, der omvendes under den offentlige Forhandling, er meget ringe. I Almindelighed ere Vælgerne, før de møde paa Valgstedet, bestemte paa, hvorledes de ville stemme. Det er en Følge af den anden Form for offentlig Forhandling eller Agitation, som i Aarenes Løb efterhaanden har udviklet sig stærkere. Vælgerne komme ikke nu, som de maaske kom ved de første Rigsdagsvalg her i Landet, temmelig uforberedte og saaledes stillede at de først ville høre, hvad den og den siger og derefter tage deres Bestemmelser om, hvorledes de ville stemme. Det er nu i de allerfleste Tilfælde et tilbagelagt Stadium. Jeg tror ikke, at den offentlige Valghandling i den Henseende har nogen Betydning — det skal jeg erkende — men jeg kunde tænke mig, at hvis den afskaffes, kunde der i sidste Øjeblik blive udsprede ufordelagtige Rygter om en Kandidat, som saa vilde være afskaaren fra at vise dem tilbage, og jeg tror, at det allerede af den Grund vil være rigtigt at beholde den. Jeg er ogsaa enig med det ærede Medlem, der talte sidst, i, at hvis vi skulle gaa over til, at Partiernes forud for Valghandlingen holde hver sit Møde, vil det være hensigtsmæssigt og rigtigt, at der dog gives et Møde, hvor de forskellige Kandidater kunne faa hinanden i Tale, inden Afstemningen finder Sted. Men bortset fra, hvilken Betydning man vil tillægge Bibeholdelsen af den offentlige Valghandling, er jeg, som jeg før sagde, fuldstændig klar over, at den er Betingelsen for, at man overhovedet kan komme igennem med Sagen, og efter at der i de fleste andre Lande er indført hemmelig Afstemning og forhandlet derom

saa længe her i Landet, hvor Stemningen synes mere og mere at gaa i Retning af, at det vil være rigtigt at gøre Overgangen, mener jeg, at man maa gøre det nu paa de Vilkaar, hvorunder det overhovedet er muligt at gennemføre den. Naturligvis skal man ikke tro derved at være kommen over alle Vanskeligheder og overhovedet ikke vente sig vidunderlige Ting som Følge af denne Forandring i Afstemningsmaaden. Jeg nægter ikke, at jeg ogsaa fremdeles har mine Betæneligheder ved at gøre Overgangen. Erkende maa jeg jo, at det er det køneste og det mest ideelle, at en myndig Mand, som kommer for at lægge sin Afgørelse frem ved et Rigsdagsvalg, kan staa offentlig frem og sige sin Mening. Dersom Menneskene vare saa gode, som de burde være, vilde det ubetinget være rigtigt at gaa den Vej, men det vare de ikke paa Biskop Balles Tid og ere det ikke endnu, og der er vist ringe Udsigt til, at de ville blive det for det første.

Med Hensyn til Affattelsen af det foreliggende Forslag tror jeg, at de enkelte Bestemmelser deri ikke i alle Henseender have vundet ved den høje Regerings Omarbejdelse af det Forslag, som i Fjor fremkom fra Landstingets Udvalg, og navnlig har jeg mine Betæneligheder ved den Ordning, som er foreslaaet med Hensyn til Afgivelsen af Stemmesedler. Landstingsudvalget i Fjor søgte at simplificere Ordningen noget og at gøre det lettere at praktisere den end efter den Ordning, der var vedtagen af Folketinget. Man foreslog, at der skulde stemmes ved Sedler, og disse kunde være enten skrevne eller trykte, og at derhos Vælgeren selv kunde vælge imellem, om han enten vilde aflevere Sedlen som saadan eller putte den i en Konvolut og aflevere den saaledes. Det har Regeringen foreslaaet ændret derhen, at Stemmesedlen altid skal afleveres i Konvolut, og at Konvolutterne kunne udleveres dels før Valgdagen og dels paa selve Valgdagen. Jeg tror ligesom den sidste ærede Taler, at en Ordning, hvor efter Konvolutter eller Stemmesedler kunne udleveres før Valgdagen, er uheldig. Jeg tror ikke, at en saadan Ordning vil være betryggende, naar man da har til Hensigt at stille Vælgeren fuldstændig frit, saaledes at han ikke kan underkastes noget Tryk med Hensyn til, hvorledes han vil stemme. Naar det foreslaas, at der skal udleveres Konvolutter, og at disse skulle være stempede, kan en Vælger altsaa kun anvende den Konvolut, han har faaet udleveret. Naar Stemmesedlen saa kan lægges ind i